

Με το εργόσημο του ΙΚΑ θα μπορούν συγκεκριμένες κατηγορίες εργατών να αμείβονται πλέον και να ασφαλίζονται. Στόχος του εργόσημου είναι η πάταξη της μαύρης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής. Για περισσότερες πληροφορίες δείτε την παρακάτω εγκύκλιο και τις σχετικές πληροφορίες

{googleads left}

A. ΓΕΝΙΚΑ

Με τις ανωτέρω διατάξεις επέρχεται σημαντική μεταβολή στον τρόπο αμοιβής και ασφάλισης του κατ' οίκον απασχολούμενου προσωπικού που παρέχει εξαρτημένη εργασία ή υπηρεσίες, αμειβόμενο με την ώρα ή την ημέρα, σε τακτά ή μη χρονικά διαστήματα, είτε προς έναν, είτε προς περισσότερους του ενός εργοδότες, για την ίδια μισθολογική περίοδο, που καλύπτεται από την ασφάλιση του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ..

Ειδικότερα, για την αμοιβή και την παρακράτηση εισφορών των ανωτέρω προσώπων τηρείται υποχρεωτικά η διαδικασία έκδοσης και εξαργύρωσης ειδικής επιταγής, «Εργόσημο».

Υπόχρεος έκδοσης του Εργοσημου είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δέχεται ή χρησιμοποιεί τις εργασίες ή υπηρεσίες των εν λόγω προσώπων.

Δικαιώμα εξαργύρωσης έχει αποκλειστικά ο αποδέκτης του Εργοσημου, το πρόσωπο δηλαδή που παρείχε προς τον υπόχρεο έκδοσης την εργασία ή υπηρεσία.

Το Εργόσημο εκδίδεται υπό τύπο πολύπτυχης ή δίπτυχης επιταγής αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη χρηματική αξία στην οποία περιλαμβάνονται το ποσό της αμοιβής του εργαζόμενου και το ποσό της εισφοράς υπέρ του οικείου ασφαλιστικού φορέα, εν προκειμένω, υπέρ του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ..

Τα Εργόσημα μπορούν να διατίθενται στον εργοδότη από τις συνεργαζόμενες, με τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, Τράπεζες και τα Υποκαταστήματα αυτών, από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ), τα Υποκαταστήματα των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, τα Κ.Ε.Π. αλλά και άλλους φορείς ή δίκτυα, που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η καταβολής της αμοιβής στον εργαζόμενο για την παρασχεθείσα εργασία πραγματοποιείται με την εξαργύρωση του Εργοσημου από τους φορείς διάθεσης, αφού προηγουμένως έχουν παρακρατηθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές.

Β' ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ Η ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΟ ΝΕΟ ΤΡΟΠΟ ΑΜΟΙΒΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΕΣΩ ΕΡΓΟΣΗΜΟΥ

Στη νέα διαδικασία αμοιβής και παρακράτησης εισφορών μέσω Εργοσημου υπάγονται ενδεικτικά οι εξής εργασίες ή υπηρεσίες:

α) Οι Υπηρεσίες οικογενειακής βοηθητικής φροντίδας (οικιακή καθαριότητα, γενικό

νοικοκυριό).

β) Οι κηπουρικές εργασίες.

γ) Οι μεμονωμένες μικροεπισκευαστικές εργασίες, που δεν συνιστούν οικοδομικές εργασίες.

δ) Η παράδοση ιδιαιτέρων μαθημάτων.

ε) Η φύλαξη και μεταφορά παιδιών, νηπίων και βρεφών.

στ) Η υποστήριξη με την παροχή κάθε μορφής βοήθειας και φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα, καθώς και σε άτομα με ειδικές ανάγκες συμπεριλαμβανομένης και της διευκόλυνσης για συμμετοχή σε πολιτιστικές, θρησκευτικές, ψυχαγωγικές και κοινωνικές δραστηριότητες.

ζ) Η συμμετοχή σε προγράμματα αποκατάστασης ατόμων σε ίδρυματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία, που χαρακτηρίζονται από νοητική στέρηση (Σ.Υ.Δ.).

η) Οι αισθητικές φροντίδες (κομμωτική, περιποίηση προσώπου και σώματος).

θ) Η περιποίηση ή νοσηλευτική φροντίδα αρρώστων ή κατάκοιτων ατόμων.

ι) Η βοήθεια σε άτομα με προβλήματα κινητικότητας (φυσικοθεραπεία, κινησιοθεραπεία, συνοδεία εκτός οικίας).

Προς αποφυγή προβλημάτων διευκρινίζεται ότι οι προαναφερθείσες εργασίες - υπηρεσίες, εκτός από την συμμετοχή σε προγράμματα αποκατάστασης ατόμων σε ίδρυματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ατόμων με αναπηρία, αφορούν κάθε εργασία ή υπηρεσία που παρέχεται αποκλειστικά κατ' οίκον του εργοδότη.

Επίσης διευκρινίζεται ότι, στη κατηγορία μεμονωμένων μικροεπισκευαστικών εργασιών που δεν συνιστούν οικοδομικές εργασίες, λογίζεται κάθε εργασία που εκτελείται σε κατοικίες.

Τέτοιες εργασίες συνήθως είναι, οι εργασίες επισκευής υδραυλικών, επισκευής ερμαρίων, ντουλαπιών, επισκευές κουφωμάτων και γενικά ξυλουργικές, μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές, σιδηρουργικές εργασίες, καθαρισμοί χώρων κ.λ.π. εντός των οικιών.

Αντίθετα, εργασίες κατ' οίκον που συνιστούν κατά την έννοια του νόιου οικοδομικές εργασίες και εξαιρούνται από τιν ασφάλιση ίιε τις κοινό ποιούμενες διατάξεις, είναι αυτές για τις οποίες, η παροχή εργασίας υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με τις ειδικές διατάξεις του ΣΤ' ΚΕΦ του Κανονισμού Ασφάλισης του ίδρυματος, δηλαδή οι εργασίες που εκτελούνται από εργαζόμενους που ασφαλίζονται ως εργατοτεχνίτες οικοδόμοι.

Οι εργασίες αυτές, είναι οι περιλαμβανόμενες στη παράγραφο 1 του άρθρου 35 του ίδιου Κανονισμού και πρόκειται κυρίως για τις εργασίες επαναχρωματισμού κτιρίων, επισκευής κεραμοσκεπής ή άλλου είδους σκεπής, επισκευής δαπέδων πάσης φύσεως, επισκευής τοιχοποιίας, επένδυσης με πέτρα ή άλλο υλικό, επισκευής σοβάδων, πατωμάτων, κατασκευής διαφόρων λιθοδομών, κατασκευή τοιχίων, κ.λ.π.

Γ. ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Ο νέος τρόπος καταβολής της αμοιβής και ασφάλισης των προσώπων που απασχολούνται ή θα απασχοληθούν στις προαναφερθείσες εργασίες - υπηρεσίες, θα έχει έναρξη εφαρμογής, ως ακολούθως:

α) Για τους κατ' οίκον απασχολούμενους σε έναν εργοδότη που ήδη ασφαλίζονται από αυτόν με βάση τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν.2639/98, η ασφάλιση τους θα συνεχιστεί

με τις διατάξεις αυτές για χρονική περίοδο απασχόλησης μέχρι 31-12-2011 (δηλαδή με υποβολή Α.Π.Δ. Γ' και Δ' τριμήνου του 2011). Η εφαρμογή των κοινοποιούμενων διατάξεων για την κατηγορία αυτή θα αρχίσει από 1-1-2012.

β) Για τους κατ' οίκον απασχολούμενους σε περισσότερους του ενός εργοδότες, οι οποίοι ασφαλίζονται με βάση το δελτίο παροχής υπηρεσιών (μπλοκ), η ασφάλιση με τις κοινοποιούμενες διατάξεις θα αρχίσει από 1-11-2011. Συνεπώς, για χρονική περίοδο απασχόλησης μέχρι την 31-10-2011 θα ασφαλίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν.2639/98, δηλαδή με την έκδοση αποδείξεων παροχής υπηρεσιών.

γ) Για τα λοιπά υπαγόμενα πρόσωπα ο νέος τρόπος αμοιβής και παρακράτησης εισφορών εφαρμόζεται υποχρεωτικά από 12-9-2011.

Οι διατάξεις του άρθρου 39 του Ν.2084/1992 (περί νέων ασφαλισμένων), δεν έχουν εφαρμογή για τους υπαγόμενους στο ανωτέρω καθεστώς.

A. ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η καταβολή της αμοιβής των περιστασιακά απασχολουμένων προσώπων από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δέχεται τις προαναφερθείσες υπηρεσίες - εργασίες, γίνεται με τους παρακάτω τρόπους:

- α)** Με την έκδοση ειδικού εργοσήμου υπό τύπο επιταγής, ή
- β)** Μέσω λογαριασμών που τηρούν ο εργοδότης και ο εργαζόμενος σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών γ) Με κατάθεση και είσπραξη μετρητών σε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών δ) Με ειδικού τύπου έμβασμα κατά την έννοια των άρθρων 1 και 4 παρ. 3 του Ν. 3862/2010

E. ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΡΓΟΣΗΜΟΥ

Η έκδοση και η εξαργύρωση Εργοσήμου γίνεται από τους συμβεβλημένους φορείς υπηρεσιών πληρωμής (Τράπεζες - ΕΑΤΑ), οι οποίοι έχουν ακολουθήσει τις προδιαγραφές και έχουν προσαρμοστεί με τις διαδικασίες έκδοσης, ενημέρωσης και εξαργύρωσης του Εργοσήμου.

Το Εργόσημο εκδίδεται σε διπλότυπο ή σε δύο αποκόμματα, κατά το χρόνο αγοράς του, φέρει μοναδικό αλγορίθμικό αριθμό που εξασφαλίζει την γνησιότητα του και αποτελεί τίτλο αξίας από τη στιγμή της έκδοσης του.

Το ένα αντίτυπο ή απόκομμα του Εργοσήμου αφορά τον εργοδότη και το δεύτερο τον εργαζόμενο.

Το Εργόσημο μπορεί να εκδοθεί και εξαργυρωθεί από τους συνεργαζόμενους φορείς έκδοσης (Τράπεζες - ΕΛΤΑ) αξιοποιώντας όλα τα διαθέσιμα κανάλια εξυπηρέτησης των πολιτών (καταστήματα με ταμεία ή άλλα σημεία εξυπηρέτησης, ATM, Αυτόματα μηχανήματα πληρωμών, διαδικτυακούς τόπους που ανήκουν στους συνεργαζόμενους φορείς

έκδοσης , κέντρα τηλεφωνικής εξυπηρέτησης, κλπ..

ΣΤ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΜΕ ΕΡΓΟΣΗΜΟ

Τα Εργόσημα μεταβιβάζονται ονομαστικώς από τον εργοδότη στους εν λόγω εργαζόμενους, ως αμοιβή για την παρασχεθείσα εργασία και στην συνέχεια εξοφλούνται από τους προαναφερόμενους φορείς διαθέσεως με καταβολή του αντίστοιχου ποσού, αφού προηγουμένως έχουν παρακρατηθεί οι ασφαλιστικές εισφορές.

Συγκεκριμένα ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Ο εργοδότης απευθύνεται στο φορέα έκδοσης (Τράπεζες - ΕΛΤΑ) του Εργοσήμου με τον ΑΜΚΑ του, δηλώνει τον αρμόδιο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, εν προκειμένω του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., και το είδος της παρεχόμενης εργασίας (π.χ. οικιακές εργασίες) και καταθέτει το ποσό του

Εργοσήμου, το οποίο αντιστοιχεί στην αμοιβή του εργαζόμενου συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών.

Ο φορέας έκδοσης, με βάση τον ΑΜΚΑ του εργοδότη, συνδέεται με το αρχείο του ΑΜΚΑ - ΕΜΑΕΣ που τηρείται στην ΗΔΙΚΑ Α.Ε. σε πραγματικό χρόνο και αφού επιβεβαιώσει τα στοιχεία του εργοδότη, εκδίδει το Εργόσημο.

Επί του αντιτύπου - αποκόμματος για τον εργοδότη αναγράφονται κατά την έκδοση του Εργοσήμου τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Ο φορέας έκδοσης του Εργοσήμου

β) Ο αρμόδιος φορέας κοινωνικής ασφάλισης (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.
ή Ο.Γ.Α.)

γ) Ο μοναδικός αριθμός του Εργοσήμου δ) Ο ΑΜΚΑ του εργοδότη ε) Τα ονομαστικά στοιχεία του εργοδότη, όπως αυτά

αναφέρονται στο Αρχείο του ΑΜΚΑ - ΕΜΑΕΣ στ) Το ποσό του Εργοσήμου, το οποίο αποτελεί την αμοιβή του εργαζομένου

ζ) Οι ασφαλιστικές εισφορές η) Η ημερομηνία έκδοσης του Εργοσήμου θ) Η ημερομηνία λήξης του Εργοσήμου ι) Θέση για αναγραφή ονοματεπώνυμου του εργαζομένου

Επί του αντιτύπου - αποκόμματος για τον εργαζόμενο αναγράφονται τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Όλα τα παραπάνω στοιχεία β) Η ημερομηνία πληρωμής

γ) Γραμμωτός κώδικας, ο οποίος θα λειτουργήσει βιοηθητικά κατά τη στιγμή εξαργύρωσης του Εργοσήμου (προαιρετικά).

Ζ.ΕΞΑΡΓΥΡΩΣΗ ΕΡΓΟΣΗΜΟΥ

Ο εργοδότης, όπως προαναφέρθηκε ως αμοιβή για την παρεχόμενη εργασία, παραδίδει στον εργαζόμενο το Εργόσημο (αντίτυπο για τον εργαζόμενο), αφού συμπληρώσει επί του αντιτύπου του, τα στοιχεία του εργαζόμενου (ΑΜΚΑ, ονομαστικά στοιχεία) και την ημερομηνία πληρωμής και ο εργαζόμενος υπογράφει επί του αντιτύπου για τον εργοδότη, επιβεβαιώνοντας την παραλαβή του Εργοσήμου.

Ο εργαζόμενος απευθύνεται για την εξαργύρωση στον πιστωτικό φορέα έκδοσης του Εργοσήμου ή και σε άλλο πιστωτικό φορέα που έχει τη δυνατότητα εξαργύρωσης αυτού με τον ΑΜΚΑ του, εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος του Εργοσήμου.

Ο φορέας εξαργύρωσης ελέγχει με βάση το μοναδικό αριθμό του Εργοσήμου την

γνησιότητα αυτού και την ισχύ του (μη λήξη, μη είσπραξη κ.ά.).

Στη συνέχεια, με βάση τον ΑΜΚΑ του εργαζόμενου συνδέεται με το Αρχείο του ΑΜΚΑ - ΕΜΑΕΣ και αφού επιβεβαιώσει τα στοιχεία του εργαζόμενου, καταβάλλει στον εργαζόμενο το καθαρό πληρωτέο ποσό, παρακρατώντας τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες πιστώνονται στο λογαριασμό του αρμόδιου φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

Στο τέλος κάθε έτους ο φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης στέλνει ετήσια συγκεντρωτική κατάσταση σε εργοδότη και εργαζόμενο.

Οι ετήσιες καταβληθείσες εισφορές εκπίπτουν κατά τα 2/3 από το φορολογητέο εισόδημα του εργοδότη και κατά το 1/3 από το φορολογητέο εισόδημα του εργαζόμενου.

Ως δικαιολογητικό για την προαναφερθείσα έκπτωση του φόρου εισοδήματος συνυποβάλλεται με την φορολογική δήλωση η ετήσια απολογιστική κατάσταση του Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης που έχει σταλεί στον εργοδότη.

Η. ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Με το άρθρο 21 του ιδίου νόμου (Ν.3863/10) ορίζεται ότι οι κρατήσεις για ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και εργαζόμενου υπολογίζονται σε ποσοστό 20% επί της αναγραφόμενης τιμής του Εργοσήμου.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ύστερα από εισήγηση των Διοικητικών Συμβουλίων των κατά περίπτωση αρμοδίων φορέων και μετά από γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξομειώνεται προσαρμοζόμενο στις εκάστοτε κοινωνικοασφαλιστικές συνθήκες.

Οι ανωτέρω εργαζόμενοι ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. για τους κλάδους Σύνταξης και Ασθένειας, καθώς και στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και στον Ο.Ε.Κ.

Με απόφαση του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. γίνεται επιμερισμός του ποσοστού αυτού (20%) ανά κλάδο ασφάλισης.

Θ. ΑΚΥΡΩΣΗ - ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της κοινοποιούμενης Υπουργικής Απόφασης το ποσόν του Εργοσήμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 5 €. Ο χρόνος ισχύος του ορίζεται στους τέσσερεις (4) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης του. Μετά τη λήξη της περιόδου αυτής το Εργόσημο δεν μπορεί να

εξαργυρωθεί από τον εργαζόμενο. Εργόσημο που δεν έχει χρησιμοποιηθεί από τον εργοδότη μπορεί να ακυρωθεί και να εξαργυρωθεί από τον ίδιο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης του.

Μετά τη λήξη ισχύος του, το Εργόσημο ακυρώνεται αυτομάτως από τον φορέα έκδοσης και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον εργοδότη για πληρωμή ή να εξαργυρωθεί από τον εργαζόμενο.

Σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής Εργοσήμου που δεν έχει εξαργυρωθεί, μόνο ο εργοδότης έχει δικαίωμα να ζητήσει την επανέκδοση του υποβάλλοντας σχετικό αίτημα

στον φορέα έκδοσης.

I. ΘΕΜΑΤΑ ΣΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ

Όσον αφορά τον επιμερισμό του ποσοστού 20% ανά κλάδο ασφάλισης που προαναφέρθηκε στην ενότητα κλάδοι ασφάλισης, τον υπολογισμό ημερών ασφάλισης των ανωτέρω προσώπων και τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν.3863/2010 και θα επιβάλλονται στις περιπτώσεις μη πληρωμής με Εργόσημο, καθώς και την εφαρμογή του άρθρου 23 του ν.3863/2010, θα ακολουθήσουν αναλυτικές οδηγίες με νεότερη εγκύκλιο μας.

Δείτε [εδώ](#) την εγκύκλιο του 2013

σχετικά με τροποποιήσεις στο εργόσημο
